

Tillsyn av kommunens myndighetsutövning för barn och unga samt kommunens och nämndens egenkontroll inom området

Detta formulär är utformat för kommunens redovisning av åtgärder med anledning av det beslut med begäran om återredovisning som Inspektionen för vård och omsorg (IVO) fattat i tillsynen av Stockholm Skärholmen.

Redovisningen kommer att utgöra underlag för IVO:s fortsatta bedömning i ärendet.

Vid kontakt med IVO, ange diarienummer: 29685/2024.

Vid frågor om tillsynen eller frågor om hur uppgifterna ska återredovisas, var vänlig kontakta någon av inspektörerna nedan:

Inspektör Yvonne Berneke, yvonne.berneke@ivo.se Telefon: 010-788 57 13

Inspektör Malin Lindqvist, malin.lindqvist@ivo.se Telefon: 010-788 54 34

Vid tekniska frågor om formuläret kontakta: kommuntillsyn@ivo.se.

Uppge vilka brister som kommunen kommer att redovisa åtgärder för, utifrån IVO:s beslut i tillsynen

- ☒ Kommunen brister i sin skyldighet att göra kontroller inför placeringar av barn och unga
- ☒ Kommunen brister i sin skyldighet att hantera orosanmälningar
- ☐ Kommunen brister i sin skyldighet att följa upp placering av barn och unga
- ☒ Kommunen brister i sin egenkontroll avseende myndighetsutövning för barn och unga

Kommunen brister i sin skyldighet att göra kontroller inför placeringar av barn och unga

Observera att redovisningen avser alla delar av ovanstående brist som framgår av beslutet.

Om någon av frågorna inte är aktuell, skriv Ej aktuell.

Redovisa kommunens inställning till ovanstående brist

Förvaltningen bedömer att en del av svaren i enkäten har besvarats på ett sätt som inte fullt ut avspeglar verksamhetens arbetssätt. Förvaltningen har rutiner för att kontrollera tillstånd och inhämta uppgifter från misstanke- och belastningsregistret, vilket i regel alltid görs som del av bedömningen inför placering. Svaret "oftast" angavs i enkäten inför tillsynen eftersom avvikelser kan förekomma undantagsvis. Enkäten tillät inte förtydliganden i fritext, vilket begränsade möjligheten att nyansera svaret. Vid avvikelse ska en rapport upprättas omgående enligt etablerade rutiner.

Vid akuta jourhemsplaceringar som behöver ske skyndsamt är det inte alltid möjligt att genomföra en fullständig utredning enligt ordinarie rutin. I dessa fall tillämpas särskilda rutiner för att säkerställa barnets eller den unges trygghet och rättssäkerhet. Placeringen baseras då på tillgängliga uppgifter från det aktuella företaget, samtidigt som brådskande förfrågningar skickas till Polismyndigheten med begäran om utdrag ur misstanke- och belastningsregistret samt till IVO för kontroll av giltigt tillstånd och eventuella tillsynsärenden. Även om svar från IVO och polis dröjer och inte inkommer samma dag så kan en placering behöva genomföras då det är nödvändigt för barnets bästa. Fullständig utredning genomförs i sådana fall omgående efter placeringen, i enlighet med etablerade rutiner.

Redovisa de eventuella åtgärder som genomförts för att komma till rätta med ovanstående brist

Under våren 2025 har ekonomicontroller följt upp samtliga placeringar där det upprättats ett individuellt avtal. Syftet med genomgången var att säkerställa att det finns aktuella avtal och att företagen som förvaltningen ingått avtal med har erforderliga tillstånd samt lever upp till förvaltningens krav.

Förvaltningen har också arbetat med att säkerställa att nyanställda får en strukturerad introduktion med tydlig information och vägledning kring arbetssätt och rutiner vad gäller ärenden där barn- och ungdomar behöver placeras. Enhetschefer och gruppleddare har även ett tydliggjort ärendansvar där ärenden systematiskt följs upp. Den systematiska uppföljningen inkluderar även att kontrollera att erforderliga kontroller genomförts inför en placering, där ingår numera även kontroll avseende omplaceringar eller oplanerade utskrivningar hos den tilltänkta verksamheten under aktuell period.

Förvaltningen har rutiner för handläggning av placeringar för barn- och ungdomar. Det pågår också ett kontinuerligt arbete med att följa upp att rutinerna efterlevs samt att uppdatera rutinerna vid behov. Specialistfunktioner såsom placeringssamordnare har till uppgift att vara behjälplig vid placeringar för att stärka stödet i processen. Förvaltningen har inte identifierat brister i kontrollen av giltiga tillstånd inom myndighetsutövning för barn och unga. Placeringssamordnaren genomför också seriositetskontroller inför varje placering inom privat verksamheter i form av följande:

- o kontroll via Infotorg kring om bolaget är registrerat för F-skatt, kreditbetyg, koncernstruktur, information om ekonomi, styrelse och kreditbetyg
- o Kontroll av tillstånd från IVO samt kontroll av ev. förekomst av tillsynsärenden, förekommer tillsynsärende görs bedömning om det är tillräckligt med referens
- o Registerutdrag från Kronofogden för att kontrollera om det finns obetalda skatter, sociala avgifter eller andra skulder.
- o Registerutdrag från Transportstyrelsen avseende kontroll av LOB de senaste 5 åren
- o Utdrag från Försäkringskassan avseende uppgifter om sjukpenning, sjukersättning, skulder, underhållsstöd och barnbidrag de senaste 5 åren.
- o Utdrag från Socialregistret.
- o Utdrag från Polisens misstanke och belastningsregister.

Redovisa uppgifter om när vidtagna åtgärder genomförts

Åtgärderna är implementerade och följs upp kontinuerligt. Uppföljning och justering av rutiner sker löpande.

Redovisa förväntad effekt av åtgärderna för barn och unga

Att samtliga placeringar handläggs i enlighet med rådande rutin och att erforderliga kontroller genomförs inför placering samt stärkt egenkontroll

Redovisa de eventuella åtgärder som planeras för att komma till rätta med ovanstående brist

Förvaltningens placeringssamordnare kommer att gå igenom rutinen med samtliga medarbetare inom område barn- och unga under våren 2026. Detta är sedan något som kommer ske regelbundet.

Redovisa uppgifter om när eventuella planerade åtgärder kommer att genomföras

Under våren 2026

Redovisa förväntad effekt av de planerade åtgärderna för barn och unga

Att stadsdelen uppfyller skyldigheten att göra kontroller inför placeringar av barn och unga.

Kommunen brister i sin skyldighet att hantera orosanmälningar

Observera att redovisningen avser alla delar av ovanstående brist som framgår av beslutet.

Om någon av frågorna inte är aktuell, skriv Ej aktuell.

Redovisa kommunens inställning till ovanstående brist

Förvaltningen vill förtydliga att svaret "oftast" angavs vid tillsynen vid ovannämnda bristområden i stället för "alltid" då avvikelser undantagsvis kan förekomma. Enkäten som användes vid tillsynen tillät inte förtydliganden i fritext, vilket begränsade möjligheten att nyansera svaret. Vid eventuell avvikelse från denna grundrutin ska en avvikelse-rapport upprättas omgående

Förvaltningen har vid tillsynen uppgivit att det inte finns fastställda rutiner som säkerställer att utredning enligt 14 kap. 2 § SoL inleds när ett barn eller en ung person som är placerad i familjehem, stödboende eller hem för vård eller boende kan behöva ytterligare insatser eller behöver omplaceras. Detta är felaktigt, sådana fastställda rutiner är upprättade och välkända i verksamheterna. Riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorgen är beslutade i kommunfullmäktige i november 2020 (Dnr: 3.1.1-693 2019).

Rutinerna innefattar också att utredning inleds inom 14 dagar efter att en orosanmälan inkommit, i enlighet med 14 kap. 2 § SoL. Förvaltningen har också fastställda rutiner som syftar till att säkerställa att alla uppgifter som ska finnas med i en omedelbar skyddsbedömning dokumenteras. Förvaltningen arbetar aktivt med att säkerställa att utredningar avslutas inom fyra månader.

Redovisa de eventuella åtgärder som genomförts för att komma till rätta med ovanstående brist

Förvaltningen har under 2025 genomgått en omorganisation där den tidigare barn- och ungdomsenheten har delats i två enheter och varav barn- och ungas mottag nu ingår i en av dessa enheter. Detta bedöms medföra ett närmre ledarskap där det finns utrymme för strukturerade och kontinuerliga ärendegenomgångar för att säkerställa korrekt handläggning.

De enheter inom förvaltningen som arbetar med placeringar av barn och unga har under 2025 arbetat med att stärka egenkontroller och uppföljning genom systematiska ärendegenomgångar mellan medarbetare och chef eller gruppleddare där samtliga ärenden går igenom för att säkerställa att handläggningsprocessen fortskrider och att handläggningstiden inte överskrider fyra månader.

Utredningstider och förhandsbedömningar följs upp månadsvis via statistik och kontinuerliga internkontroller För att säkerställa att utredningar avslutas inom fyra månader sker kontinuerligt arbete med prioriteringar, tät arbetsledning och stöd i bedömningar. Förvaltningen arbetar långsiktigt för att säkra kompetensförsörjning och förstärker vid behov med konsulter.

Funktionen metodutvecklare är etablerad på förvaltningen och har sedan tillsynen genomfördes fått ett riktat uppdrag som innebär att säkerställa att lokala rutiner uppdateras och kvalitetssäkras så att handläggningsarbetet sker i enlighet med aktuella lagar, förordningar och föreskrifter.

Redovisa uppgifter om när vidtagna åtgärder genomförts

Åtgärderna har vidtagits under 2025

Redovisa förväntad effekt av åtgärderna för barn och unga

Att skyddsbedömningar görs omedelbart och innehåller de uppgifter som krävs samt att förhandsbedömningar hanteras inom lagstadgad tid på 14 dagar. Åtgärderna förväntas också bidra till ökad kvalitet och likvärdighet i handläggningen, vilket ger barn och unga ett mer rättssäkert och behovsanpassat stöd. Det stärker även kontinuiteten i arbetet och minskar risken för felbedömningar.

Att handläggning sker i enlighet med aktuella lagar, förordningar och föreskrifter för att uppfylla rådande krav.

Redovisa de eventuella åtgärder som planeras för att komma till rätta med ovanstående brist

Genomgång av föreskrifter och rutiner kring handläggning och dokumentation (i vilket handläggningstider ingår) för att säkerställa förankring bland samtliga medarbetare. Detta sker dels vid introduktion av nyanställda men också vid minst två tillfällen per år för samtliga medarbetare.

Redovisa uppgifter om när eventuella planerade åtgärder kommer att genomföras

Löpande under 2026

Redovisa förväntad effekt av de planerade åtgärderna för barn och unga

Ökad kunskap avseende föreskrifter och rutiner avseende handläggning och dokumentation bland medarbetare, vilket i sin tur förväntas leda till att rättssäkerheten i handläggningen stärks ytterligare.

Kommunen brister i sin egenkontroll avseende myndighetsutövning för barn och unga

Observera att redovisningen avser alla delar av ovanstående brist som framgår av beslutet.

Om någon av frågorna inte är aktuell, skriv Ej aktuell.

Redovisa kommunens inställning till ovanstående brist

Gruppledare följer upp konsulter och deras uppdrag veckovis. Ansvarig enhetschef har ett tydligt ansvar för arbetsledning kopplat till varje enskilt konsultuppdrag. I detta ingår också att säkerställa att det enskilda uppdraget följer verksamhetens mål och kvalitetskrav. Förvaltningen medger att uppföljningen av hur ofta en socialsekreterare besökt och samtalat med ett visst barn samt antal socialsekreterare som besökt det enskilda barnet under placering inte följts systematiskt. Efter att detta uppmärksammats har detta utvecklingsområde tagits med i förvaltningens fortsatta arbete med egenkontroller.

Redovisa de eventuella åtgärder som genomförts för att komma till rätta med ovanstående brist

Ett pågående arbete på förvaltningen är att utveckla och förbättra kvalitén i de egenkontroller som genomförs med syfte att säkerställa rättssäker handläggning och kontinuerlig kvalitetsutveckling. Egenkontrollerna omfattar verksamhetens process med lokala rutiner, där det framgår hur handläggningen följs upp, när kontrollen ska genomföras och av vem. I dessa kontroller ingår också numera att följa upp hur ofta en socialsekreterare har besökt och samtalat med ett visst barn eller en viss ung person, antalet socialsekreterare som har besökt och samtalat med ett visst barn eller en viss ung person, barnens eller de ungas erfarenheter av och synpunkter på vården och orsakerna till omplaceringar och oplanerade avslut av placeringar.

Redovisa uppgifter om när vidtagna åtgärder genomförts

Åtgärder har vidtagits 2025

Redovisa förväntad effekt av åtgärderna för barn och unga

En kvalitetssäkrad och rättssäker handläggning i ärenden där barn och unga placeras utanför det egna hemmet.

Redovisa de eventuella åtgärder som planeras för att komma till rätta med ovanstående brist

Att utföra egenkontroller en gång i månanden samt kollegialgranskning för en ökad kunskap hos medarbetare.

Redovisa uppgifter om när eventuella planerade åtgärder kommer att genomföras

Löpande under 2026

Redovisa förväntad effekt av de planerade åtgärderna för barn och unga

Att egenkontroller sker på ett systematiskt sätt för att säkerställa en rättssäker handläggning av barn placerade utanför hemmet.

Kontrollera att alla uppgifter är ifyllda och att uppgifterna lämnats av/på uppdrag av ansvarig nämnd/nämnder.

- ☒ Alla uppgifter är ifyllda och har lämnats av/på uppdrag av ansvarig nämnd/nämnder